

1. Kto może założyć spółdzielnię socjalną?

osoby bezrobotne (ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. art. 2 ust. 1 pkt. 2)

osoby, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt. 1 – 4, 6 i 7 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym:

- bezdomni realizujący indywidualny program wychodzenia z bezdomności, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej;
- uzależnieni od alkoholu, po zakończeniu programu psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego;
- uzależnieni od narkotyków lub innych środków odurzających, po zakończeniu programu terapeutycznego w zakładzie opieki zdrowotnej;
- chorzy psychicznie, w rozumieniu przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
- zwolnieni z zakładów karnych, mające trudności w integracji ze środowiskiem, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej;
- uchodźcy realizujący indywidualny program integracji, w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej.

Członkiem spółdzielni socjalnej może zostać:

Osoba podlegająca wykluczeniu społecznemu, która ze względu na swoją sytuację życiową nie jest w stanie własnym staraniem zaspokoić swoich podstawowych potrzeb życiowych. Znajduje się w sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Osoba niepełnosprawna w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Inne osoby fizyczne:

- jeżeli ich praca na rzecz spółdzielni socjalnej wymaga szczególnych kwalifikacji, których nie posiadają pozostali członkowie tej spółdzielni,

- a ich liczba nie może być większa niż 50 % ogólnej liczby członków spółdzielni socjalnej.

Inne osoby prawne w tym:

*Członkostwo w spółdzielni socjalnej mogą nabyć również organizacje pozarządowe w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, kościelne osoby prawne oraz gminne osoby prawne, których statutowym zadaniem jest działanie na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej mieszkańców gminy (o ile statut spółdzielni nie stanowi inaczej). **Liczba członków spółdzielni socjalnej nie może być mniejsza niż 5 osób fizycznych lub 2 osób prawnych a większa niż 50 osób. Wyjątek! Spółdzielnia socjalna powstała w wyniku przekształcenia spółdzielni inwalidów lub spółdzielni niewidomych może liczyć więcej niż 50 członków.***

2. Co jest przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej?

Przedmiotem działalności spółdzielni socjalnej jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa w oparciu o pracę członków - ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo Spółdzielcze (Dz. U. z 2003 r. nr 188, poz. 1848, rozdz. V z późniejszymi zmianami). Ustawa z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2006 r. nr 94 poz.651) – znowelizowana 26.05.2009 Spółdzielnia socjalna działa na rzecz społecznej i zawodowej reintegracji jej członków, o której mowa w art. 2 ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym. Spółdzielnia socjalna prowadzi działalność społeczną i oświatowo - kulturalną na rzecz swoich członków oraz ich środowiska lokalnego.

3. Decyzja o podjęciu działalności:

Co chcemy robić?

Jaką mamy konkurencję na rynku?

Ile musimy zainwestować?

Skąd mamy wziąć środki na rozpoczęcie działalności?

Kto może nam pomóc?

Przygotowanie biznesplanu.

4. Przygotowanie statutu spółdzielni socjalnej

Statut spółdzielni socjalnej powinien zawierać:

nazwę podmiotu z obowiązkowym dodatkiem „spółdzielnia socjalna”,

określenie siedziby spółdzielni socjalnej,

przedmiot działalności spółdzielni oraz czas trwania, o ile założono ją na czas określony,

wysokości wpisowego oraz wysokości i ilości udziałów, które członek obowiązany jest zadeklarować, terminy wnoszenia i zwrotu oraz skutki nie wniesienia udziału w terminie a w przypadku możliwości wnoszenia więcej niż jednego udziału, można określić ich górną granicę,

prawa i obowiązki członków,

zasady i tryb przyjmowania członków, wypowiedzania członkostwa, wykreślenia i wykluczania członków,

zasady zwoływania walnych zgromadzeń, obradowania na nich i podejmowania uchwał,

zasady i tryb wyboru oraz odwoływania członków organów spółdzielni,

oraz inne postanowienia wynikające z przepisów prawa.

Pomoc w opracowaniu statutu i innych dokumentów założycielskich spółdzielni możesz uzyskać w Ośrodku „Tłok”.

5. Środki na rozpoczęcie działalności

Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt. 2 ustawy z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy starosta może ze środków Funduszu Pracy przyznać bezrobotnemu jednorazowo środki na podjęcie działalności gospodarczej, (...), a w przypadku gdy działalność jest podejmowana na zasadach określonych dla spółdzielni socjalnych, wysokość przyznanych bezrobotnemu środków nie może przekraczać 4-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz 3-krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu. Przy czym osoba, która otrzymała z Funduszu Pracy jednorazowo środki na założenie lub przystąpienie do spółdzielni socjalnej, jest obowiązana dokonać zwrotu otrzymanych środków wraz z odsetkami, jeżeli była członkiem spółdzielni socjalnej przez okres krótszy niż 12 miesięcy albo naruszone zostały inne warunki umowy dotyczące przyznania tych środków. **Inne środki na rozpoczęcie działalności spółdzielni socjalnej:**

Środki z budżetu ministerstwa:

- Regionalne Fundusze Ekonomii Społecznej

- Ośrodki Wspierania Spółdzielczości Socjalnej

Środki z programów unijnych

6. Walne zebranie założycielskie spółdzielni socjalnej

W trakcie walnego zebrania założycielskiego założyciele spółdzielni socjalnej podejmują uchwały o:
powołaniu spółdzielni socjalnej,
przyjęciu statutu spółdzielni,
powołaniu zarządu,
powołaniu Rady Nadzorczej – w przypadku gdy liczba członków spółdzielni jest mniejsza niż 15 nie powołuje się Rady Nadzorczej, a jej zadania wykonuje walne zebranie – prawo kontroli działalności spółdzielni przysługuje każdemu członkowi.

7. Rejestracja spółdzielni socjalnej w Krajowym Rejestrze Sądowym

Spółdzielnia socjalna podlega obowiązkowemu wpisowi do Krajowego Rejestru Sądowego, w Sądzie Rejonowym właściwym dla siedziby spółdzielni. Spółdzielnia socjalna nie uiszcza opłaty sądowej od wniosku o wpis do Krajowego Rejestru Sądowego oraz za ogłoszenie tego wpisu w Monitorze Sądowym i Gospodarczym. **W celu rejestracji spółdzielni należy wypełnić druk:**

KRS-W5 - Wniosek o rejestrację podmiotu w rejestrze przedsiębiorców

KRS-WK – Organy podmiotu / wspólnicy uprawnieni do reprezentowania spółki

KRS-WM – Przedmiot działania

KRS-WH – Sposób powstania podmiotu (w przypadku, gdy spółdzielnia powstaje w wyniku podziału, połączenia lub przekształcenia innych podmiotów np. spółdzielni inwalidów)

Do wniosku należy załączyć:

protokół założycielski Walnego Zgromadzenia (protokół ten podpisują dwie osoby w tym przewodniczący obrad i sekretarz),

listę obecności wraz z adresami członków - założycieli i oryginalnymi podpisami,

uchwały Walnego Zgromadzenia o powołaniu spółdzielni socjalnej zawierająca: adres siedziby spółdzielni; o wyborze Zarządu, o przyjęciu statutu spółdzielni wraz z tekstem statutu, zaświadczenie powiatowego urzędu pracy potwierdzające posiadanie statusu osoby bezrobotnej,

zaświadczenie potwierdzające spełnienie przez osoby zamierzające założyć spółdzielnię socjalną warunków, o których mowa w ustawie o zatrudnieniu socjalnym, lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności osoby zamierzającej założyć spółdzielnię socjalną.

Po zarejestrowaniu spółdzielnia nabywa osobność prawną i rozpoczyna działalność. Za czynności dokonane w interesie spółdzielni przed zarejestrowaniem osoby działające do chwili zarejestrowania spółdzielni odpowiadają wobec osób trzecich solidarnie. Za zobowiązania wynikające z tych czynności spółdzielnia odpowiada po jej zarejestrowaniu tak jak za zaciągnięte przez siebie. Jednakże osoby działające przed zarejestrowaniem spółdzielni odpowiadają wobec niej według przepisów prawa cywilnego.

8. Kolejne etapy uruchomienia spółdzielni socjalnej

Zgłoszenia: Przed rozpoczęciem działalności gospodarczej należy uzyskać:

a) Numer REGON w Urzędzie Statystycznym,

b) Numer NIP w Urzędzie Skarbowym.

Ponadto należy dokonać stosownych zgłoszenie do:

a) Zakładu Ubezpieczeń Społecznych,

b) Państwowej Inspekcji Pracy.

Pozostałe zobowiązania:

Wykonanie pieczęci,
Oznaczenie siedziby podmiotu,
Założenie rachunku bankowego,
Uzyskanie niezbędnych koncesji i pozwoleń.

Uwaga: Spółdzielnia nabywa osobowość prawną i rozpoczyna działalność gospodarczą w momencie jej zarejestrowania, a nie powołania. Jeśli spółdzielnia chce rozpocząć działalność w późniejszym terminie niż moment zarejestrowania, powinno być to zaznaczone w odpowiedniej uchwale. Spółdzielnia prowadzi finanse zgodnie z ustawą z dn.29.09.1994 r. o rachunkowości i jej późniejszymi zmianami.

Bibliografia:

1. isap.sejm.gov.pl
2. www.spoldzielnie.org
3. www.mops.olsztyn.prv.pl